

частки країн-виробників, співвідношення різних лікарських форм і підгруп у відповідності з уніфікованою анатомо-терапевтичною та хімічною класифікаційною системою Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) досліджуваних лікарських засобів групи N 06D.

А. В. Гергель, Е. Н. Гергель, Т. В. Дмитроца

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИХ РЫНКОВ В СЕГМЕНТЕ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ ДЕМЕНЦИИ В УКРАИНЕ И НЕКОТОРЫХ СТРАНАХ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА

Ключевые слова: фармацевтический рынок, деменция, лекарственные формы.

Проведены сравнительные маркетинговые исследования современного ассортимента лекарственных средств для лечения деменции в Украине и некоторых странах Европейского Союза. Установлен ассортимент, доли стран-производителей, соотношение различных лекарственных форм и лекарственных подгрупп в соответствии с унифицированной

анатомо-терапевтической и химической классификационной системой ATC (Anatomical Therapeutic Chemical) исследуемых лекарственных средств группы N 06D.

O. Gergel, Je. Gergel, T. Dmytrotsa

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE PHARMACEUTICAL MARKETS IN THE SEGMENT OF MEDICINES FOR THE TREATMENT OF DEMENTIA IN UKRAINE AND SOME COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION

Keywords: pharmaceutical market; dementia, dosage forms.

Comparative marketing researches of a modern assortment of medicines for the treatment of dementia in Ukraine and some countries of the European Union were conducted. The assortment, the share of producer countries, the ratio of various dosage forms and drug subgroups are established in accordance with the unified Anatomical Therapeutic Chemical and Anatomical Therapeutic Chemical classification ATC of the investigational medicines for the group N 06D.

УДК: 615.036.2

СТАТИСТИКА ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ СТАНОМ НА 01.12.2017 РОКУ НА СЕРЦЕВО-СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ

■ І. В. Саханда, асист. каф. аптечн. та промисл. технол. ліків, магістр фармац.

■ *Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця, м. Київ*

Серцево-судинні захворювання (ССЗ) у ряді країн світу, в тому числі в Україні, займають провідне місце в загальній структурі захворюваності. Останнім часом спостерігається тенденція зростання числа захворювань серцево-судинної системи, що обумовлено нераціональним харчуванням, поширенням шкідливих звичок (паління, алкоголь), погіршенням умов навколишнього середовища. Ця проблема є актуальною.

Показники захворюваності та демографічна ситуація є визначальним фактором для аналізу стану здоров'я населення.

Метою дослідження було проаналізувати чисельність та вікову структуру населення із захворюваннями серцево-судинної системи за період з 2013 по 2017 роки [1, 2], для подальших досліджень медико-демографічних показників населення України.

Матеріали та методи дослідження

Аналіз демографічних показників по Україні 2013-2017 рр. свідчить про те, що чисельність населення із захворюваннями серцево-судинної системи постійно змінюється і має «хвилеподібний» характер. Так, до 2015 р. спостерігалось зростання цього показника, а в наступні роки реєструється спад. Зміна чисельності населення у більшості регіонів України носить негативний характер.

Як свідчать дані, протягом усього досліджуваного періоду Україна залишається територією з високою часткою сільського населення (у 2013 – 45,5 %, в 2017 – 43,9 %), що багато в чому визначає ситуацію на фармацевтичному ринку. Статевозрілий склад розподіляється таким чином, що кількість жителів працездатного віку становила в 2017 р. – 62,3 % (1688,3 тис. осіб), що в порівнянні з 2013 р. збільшилась на 6,4 %. Таким чином, віковий склад населення характеризується високою часткою дорослого населення працездатного та похилого віку. Доля людей похилого віку по відношенню до загальної чисельності населення зменшилась і становила в 2017 р. 17,6 %, що менше на 1,3 % у порівнянні з 2013 р. [4].

Результати дослідження та їх обговорення

Захворювання органів кровообігу вражають усі вікові категорії населення, однак більшою мірою – дорослих [3]. З метою аналізу стану здоров'я населення нами було проведено порівняльне вивчення динаміки показників загальної захворюваності дорослого населення України за статистичними даними. Отримані результати представлені в табл. 1.

При аналізі структури зареєстрованих захворювань у дорослого населення України встановлено, що хвороби системи кровообігу займають друге місце серед інших

Таблиця 1

Зареєстровано всього захворювань на 1000 населення

Країна	Всього, %	
	2015 рік	2017 рік
Україна	14,8	15,9

класів хвороб, поступаючись першістю лише захворюванням органів дихання. Це підтверджують дані, представлені в табл. 2.

Як видно з даних, наведених у табл. 2, у структурі захворювань значних змін не відбулося. У 2017 році, як і раніше, переважали захворювання органів дихання (16,9 %), кровообігу (15,9 %), кістково-м'язової системи (8,1 %), сечостатевої системи (7,8 %), травми та отруєння (7,6 %). Звертає на себе увагу той факт, що відбулося збільшення частки зареєстрованих за-

хворювань системи кровообігу на 1,1 % на тлі зниження захворюваності органів дихання на 1 %. Загалом, за період 2015-2017 рр. спостерігається зростання показників захворюваності хворобами системи кровообігу за всіма категоріями: у дорослого населення – 14,8-15,9 %; у підлітків – 1,8-2,2 % та у дітей – 0,6-0,7 %. Наслідком зростання захворюваності стала перевага в структурі тимчасової непрацездатності щодо хвороб системи кровообігу (13,2 %), які поступалися лише хворобам органів дихання (18,7 %), травмам і отруєнням (16,8 %). Наступним етапом дослідження було вивчення структури захворюваності за нозологічними групами, представлено на рисунку.

Як впливає з рис., у структурі звернень дорослого населення в 2017 році в лікувально-профілактичні

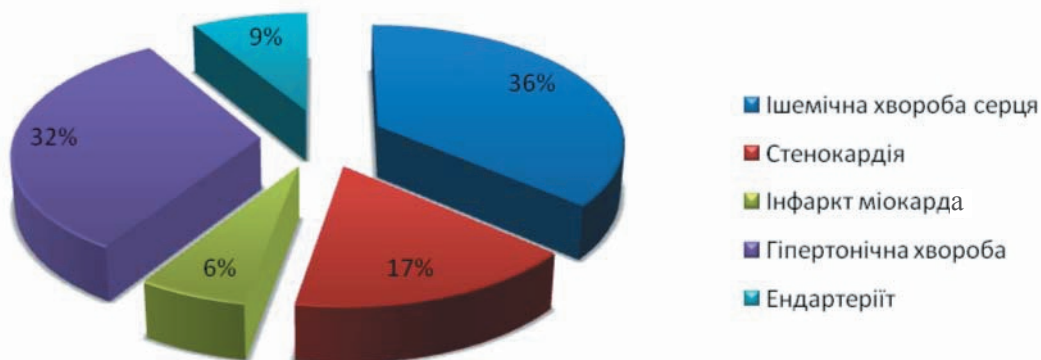

Рис. Структура захворюваності населення м. Києва у 2017 р.

Таблиця 2

Основні показники захворюваності, інвалідизації та смертності серед дорослого населення, %

Основні показники								
Захворюваність, %			Інвалідизація, %			Смертність, %		
Нозологія	2015	2017	Нозологія	2015	2017	Нозологія	2015	2017
Захворювання органів дихання	18,9	19,9	Захворювання органів дихання	3,8	2,8	Захворювання органів дихання	3,9	2,8
Захворювання системи кровообігу	14,8	15,9	Захворювання системи кровообігу	28,1	41,8	Захворювання системи кровообігу	58,6	57,8
Захворювання кістково-м'язової системи	8,0	8,1	Захворювання кістково-м'язової системи	9,8	9,4	Захворювання кістково-м'язової системи	0,4	0,3
Захворювання сечо-статевої системи	7,9	7,8	Захворювання сечо-статевої системи	1,7	1,6	Захворювання сечо-статевої системи	0,7	0,5
Травми та отруєння	7,3	7,6	Травми та отруєння	10,5	7,5	Травми та отруєння	10,2	9,9
Захворювання органів травлення	9,2	9,9	Захворювання органів травлення	3,2	2,6	Захворювання органів травлення	3,0	3,8

Таблиця 3

Медичні кадри закладів охорони здоров'я України, 2017 р.

Спеціальність лікаря	Кількість лікарів		Із них мають кваліфікаційну категорію	Мають сертифікат спеціаліста	
	всього	на 10000 населення		всього	частка в загальній кількості лікарів, (%)
Всього лікарів	221603	48,0	213550	219983	99,2
Терапевти	206603	8,9	201022	204128	99,8
Кардіологи	62063	4,6	5903	61987	99,8

установи м. Києва з приводу хвороб системи кровообігу провідна роль належить ішемічній хворобі серця (ІХС) (36 % усіх звернень) та захворюванням, що характеризуються підвищеним артеріальним тиском (32 % усіх звернень). У зв'язку з тим, що хвороби системи кровообігу є соціально значущими і завдають шкоди не тільки здоров'ю населення, а й економіці, був проведений порівняльний аналіз інвалідизації населення. Також на території всієї України в структурі причин загальної смертності населення в 2017 р. з великим відривом переважали хвороби системи кровообігу (58,6 %) (табл. 2), з яких найбільша частка припадала на ІХС (36 %). Показники здоров'я тісно пов'язані з доступністю надання медичної допомоги населенню та забезпеченням лікарськими кадрами. Дані про забезпечення медичними кадрами наведені в табл. 3.

До 2017 року загальна кількість лікарів дорівнювала 48 на 10 тис. населення, із них лікарів терапевтичного профілю 8,9 на 10 тис. населення, а лікарів кардіологів – 4,6 на 10 тис. населення.

Література

1. Дремова Н. Б. Основные направления и перспектива маркетинговых исследований фармацевтического рынка / Н. Б. Дремова // Фармация. – 2014. – № 3. – С. 27-29.
2. Дремова Н. Б. Тестирование рынка – основа формирования ассортиментной политики по ЛС / Н. Б. Дремова, С. В. Соломка, Е. В. Лазарева // Фармация. – 2014. – № 7. – С. 26-28.
3. Желткевич О. В. Лекарственное обеспечение больных артериальной гипертензией на региональном уровне / О. В. Желткевич, Л. И. Лав-

Висновок

Розподіл лікарів-кардіологів на території України носить нерівномірний характер. Максимальна кількість кардіологів зосереджена в таких містах як Київ (12601 кардіолог), Львів (8147 кардіологів), Харків (7132 кардіологів), що обумовлено розташуванням в зазначених містах великих кардіологічних центрів. Як показує аналіз динаміки захворюваності населення, в найближчому майбутньому проблема неблагополуччя із ССЗ для України збережеться, що вимагає серйозної уваги до неї, зокрема, вивчення стану медичної і фармацевтичної допомоги населенню регіону з метою подальшої її оптимізації.

Перспективи подальшого наукового дослідження.

На підставі проведених досліджень розроблено методичні рекомендації, які сприяють поліпшенню якості лікування хворих на серцево-судинні захворювання.

рентьева, О. В. Соколовой др. // Фармация. – 2016. – № 1. – С. 27-29.

4. Саханда І. В. Фактори ризику виникнення, структура і динаміка розвитку серцево-судинної захворюваності населення України / І. В. Саханда, Т. С. Негода, М. Л. Сятиня // Ліки України плюс. – 2015. – № 4 (25). – С. 116-118.

Надійшла до редакції 02.03.2018

УДК: 615.036.2

І. В. Саханда

СТАТИСТИКА ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ СТАНОМ НА 01.12.2017 РОКУ НА СЕРЦЕВО-СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Ключові слова: серцево-судинні захворювання, гіпертонія, ішемічна хвороба серця, захворюваність населення.

Були проаналізовані чисельність та вікова структура населення України за період з 2013 по 2017 роки. Під час аналізу структури зареєстрованих захворювань у дорослого населення України було встановлено, що захворювання системи кровообігу займають друге місце серед інших класів хвороб.

Як показує аналіз динаміки захворюваності населення, в найближчому майбутньому проблема серцево-судинних захворювань для України залишиться, що вимагає серйозної уваги до неї, зокрема, вивчення стану медико-фармацевтичної допомоги населенню регіону для подальшої оптимізації.

И. В. Саханда

СТАТИСТИКА ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ НАСЕЛЕНИЯ ПО СОСТОЯНИЮ НА 01.12.2017 ГОДА СЕРДЕЧНО- СОСУДИСТЫМИ ЗАБОЛЕВАНИЯМИ

Ключевые слова: сердечно-сосудистые заболевания, гипертония, ишемическая болезнь сердца, заболеваемость населения.

Были проанализированы численность и возрастная структура населения Украины за период с 2013 по 2017 год. При анализе структуры зарегистрированных заболеваний у взрослого населения Украины было установлено, что заболевания системы кровообращения занимают второе место среди других классов болезней.

Как показывает анализ динамики заболеваемости населения, в ближайшем будущем проблема ССС для Украины останется, что требует серьезного внимания к ней, в частности, изучения состояния медико-фармацевтической помощи населению региона для дальнейшей оптимизации.

I. V. Sakhanda

STATISTICS OF THE INCIDENCE OF THE POPULATION AS OF 01.12.2017 IN THE CONTEXT OF CARDIOVASCULAR DISEASES

Keywords: cardiovascular diseases, hypertension, ischemic heart disease, morbidity of the population.

The size and age structure of the population for the period from 2013 to 2017 was analyzed. Analyzing the structure of registered diseases in the adult population in Ukraine, it was established that the diseases of the circulatory system rank second among other classes of diseases.

As the analysis of the dynamics of the incidence of the population shows, in the near future the problem of CVD for Ukraine will remain, which requires serious attention to it, in particular, the study of the state of medical and pharmaceutical care for the population of the region in order to further optimize it.

